

JAN KONEČNÝ • KAMENY •

Jablko nepadá daleko od stromu, říká se. Ale tohle to jablko se zakutálelo zatraceně daleko. Skřet Lugnit totiž nebyl zeleným shrbeným a páchnoucím... é... příšerkou. Tedy, ne že by voněl, měl rovná záda nebo zdravou barvu v obličejí. Jenom ho jaksi nebavilo přepadávat nevinné pocestné na lesních stezkách ve stínu košatých dubů po vzoru jeho otce, děda a praděda, kteří se tímto zaměstnáním poměrně úspěšně živili. V tomto smyslu se opravdu zakutálel úplně pod jiný strom a kdo ví, jestli vůbec šlo o jabloň.

Jeho koníčkem bylo zahradničení. Ano, zahradničení. Něco, co byste u člo... tedy stvoření s takovou rodinnou historií pravděpodobně vůbec nečekali. Těžko říct, ale asi to není úplně ono vynořit se zpoza rohu a křiknout „Peníze nebo život!“ na nic netušícího kupce s kedlubnou v ruce. Jistě, ta věta pronesená s dostatečnou razancí by vyděsila kohokoli, ať už by její autor držel v ruce třeba samotné ztělesnění míru a pokoje. Nicméně zelenina (ač se snažila sebevíc) tu správnou atmosféru navodit nedokázala.

Proto se Lugnit raději věnoval svým záhonkům na kraji lesa a jeho otec mohl být rád, že se toho nedožil, protože rodinné tradice by se měly dodržovat, ať už jsou jakékoli. A vůbec, kam by to svět přišel, kdyby skřeti sázeli rajčata a vařili marmeládu z okurek? Pravdou však je, že ostatním obyvatelům lesa a okolních luk to vůbec nevadilo. Ba naopak. Raději třicet zahrádkářů, než jeden krvelačný blázen, říkali s oblibou. A říkali to hlavně trollové, kteří ve skutečnosti byli docela zbabělí. Vůbec se jim nechtělo pouštět se do křížku se skřety; byli rádi, že je Lugnit pěstitel zeleniny a vlastně jediný, co je zajímalo, byla láhev dobré medoviny a nějaké to halekání, což podle nich představovalo bujarý zpěv. Víte, oni trollové nikdy nebyli dobří zpěváci, ačkoli do očí by se jim to odvážil říct málokdo.

Náš příběh začal jednoho slunečného dne (žádné provazce hustého deště ani žádné dramatické hřmění s oblohou plnou blesků se nekonalo) a začal otázkou. Ano, otázkou. Neboť ta bývá dost dobrým důvodem k tomu, aby něco začalo.

„Co je to za podivnej kámen?“

Skřet Lugnit se škrábal za pravým uchem. Převracel věc, kterou držel v ruce, a prohlížel si ji ze všech stran. Přitom měl na tváři tak soustředěný výraz, jako by se snažil vyluštit křížovku z časopisu pro předškolní děti. Kámen ležel před jeho záhonky s mrkví a Lugnit byl přesvědčen, že tam ještě včera určitě nebyl. Černý, dokonale hladký povrch mu klouzal pod prsty; zkoušel do něj škrábat nehty, dokonce se do něj i zakousl. No, není jasné, co tím chtěl dokázat. Černý hladký kámen byl dál černým hladkým kamenem a pochopitelně neprotestoval, že ho to bolí, a neptal se, proč to skřet dělá a jestli běžně na setkání kouše do kamenů. Mlčky dál existoval a koukal na svět podivnou bílou značkou vyrytou do svého povrchu.

„To bude nějaká čertovina,“ zhodnotil skřet profesionálně znak na kameni. Neuměl číst (a pochopitelně ani psát) a kdo ví, jestli značka pocházela z nějaké používané abecedy, nebo to byl jenom ledabyle načmáraný symbol.

A co když, co když je to podpis nějakého jiného zahrádkáře, který mi chce zabrat moje záhonky, pomyslel si Lugnit. Náhodou věděl, co to *podpis* znamená. Jeho děd mu kdysi vyprávěl, že jeho děd dostal od skřetího krále za Velkou horou glejt, který mu dovoľoval olupovat pocestné procházející Temným lesem a přílehlými hvozdy. Pochopitelně *podepsaný* glejt – byl kdesi dole stvrzen otiskem ruky (skřetího pařátu) krále a prapraděda a ještě se kolem motalo pár načmáraných křížků. Ani král, natožpak Lugnitův předek, neuměli číst. Přesto pergamen s glejtem visel uvnitř chatrče, kde Lugnitova rodina bydlela, aniž by kdokoli přesně věděl, co na něm bylo napsáno. Časem zelený inkoust i otisky stejně vybledly a z úřední listiny se stala jen zaprášená součást skromného vnitřního vybavení.

„No tak to teda ne!“ rozčílil se skřet. „Nikdo se nebude podepisovat pod *moje* záhonky. Já jsem tady zasázel všechnu zeleninu a já ji taky sklídím.“

Popadl kámen a vši silou s ním mrštil do rákosí pod svaňem. Ozvalo se žbluňknutí, jak ta zpropadená věc dopadla do potoka.

„Tak,“ úlevně si vydechl Lugnit, zase se chopil svého vozíku a pokračoval dál malým údolíčkem po cestě, která se obtáčela kolem několika kopců. Měl namířeno na své skromné políčko s kedlubnami, aby je mohl sklídit a uvařit z nich polévku.

Co jste čekali? Správný zahrádkář musí umět i vařit. I když je skřet. K čemu by mu taky ta hromada zeleniny byla, že?

K večeru měl v úmyslu navštívit svého kamaráda Margase. Margas byl troll a už týden se chlubil, že sehnal výbornou medovinu, a že ji musí spolu ochutnat. Kdo ví, odkud ji měl, pomyslel si Lugnit, ale raději se ho neptal a jeho pozvání přijal. Sice nebyl moc nadšený z toho, že se Margas opije a skončí vyvalený na lavičce; bude chrápat, a sliny, které mu potečou z otevřené pusy, vytvoří na prknech dřevěné podlahy menší jezírko. V takových chvílích býval rád, když se mu podařilo nepozorovaně vyklouznout ze srubu ven a vytrazit se domů. Ale někdy troll trval na tom, že u něj skřet musí přespat a z legrace zamkl dveře. Legrační to přestávalo být kolem půl čtvrté ráno, kdy Margasovým chrápáním drnčely okenice a nevyspalý Lugnit už hodiny hledal klíč, který nejspíše skončil v některé trollově ulepené kapse. Ale co naplat. Když jste skřet, tak si kamarády moc nevybíráte a jste rádi, že vůbec nějaké máte a že před vámi všichni neprchají, co jim síly stačí.

Slunce páľilo a kola vozíku vrzala na kamenité cestě.

Najednou se ozvalo soví zahoukání.

Lugnit sebou trhl. Už už čekal, že zpoza stromu vykoukne tajemná bytost, jež se podepisuje na kameny a snaží se svou taktiku uplatnit při záboru okolních záhonků a políček, nemluvě o zasázené zelenině.

Naštěstí na větvi nedalekého smrku seděla úplně obyčejná sova, na které bylo zvláštní snad jen to, že v pravé poledne nespí a houká tu při cestě, zatímco ji slunce pálí do peří.

„Lekl ses, co?“ řekla napůl kamarádkým a napůl vtíravým tónem.

„Ani ne,“ odpověděl nevzrušeně Lugnit.

Sova se na něho zadívala ukřivděně. Pak zamávala křídly, vznesla se do vzduchu a přistála na chatrném dřevěném plotu u zaprášené silničky. Jakmile dosedla, začala si zobákem porovnávat rozčepýřené peří.

„A mně se zdá, že jo,“ řekla, když vytáhla hlavu zpod křídla. Kýchl a ze zobáku jí vylétla dvě maličká períčka.

„Hm, tak to se pleteš. Na tvým houkání není vůbec nic strašidelného.“

Skřet dál pokračoval po cestě ke svému kedlubnovému políčku. Neměl náladu se vybavovat s poblázněnou ospalou sovou.

„Viděla jsem tě, jak si prohlížíš... ten *kámen*.“

Kola vozíku se zastavila. Lugnit se ohlédl přes rameno.

„No a co?“

„Vypadal jsi překvapeně a zvědavě. *Zajímalo* by tě, co je to za kámen, co?“

„Ani ne, nějaký *pitomý* kameny mě nezajímají. Co je mi po nich,“ odsekl skřet, ačkoli v hlavě mu to samozřejmě vrtalo. Ale před sovou by to nikdy nepřiznal.

„No dobrá, *jak* myslíš,“ odsekla sova, nafoukla se jako balónek plněný héliem a zmateným letem odletěla někam mezi vysoké smrky.

Lugnit se dal znovu do kroku. Jeho myšlenky byly zaměstnány záhadným kamenem s tajemnou značkou, a tak si vůbec nevšiml, že zrovna míjí Margasův srub. A to bylo co říct, neboť křivější příbytek aby pohledal. Na tom místě se zastavovaly i zatoulané srnky, aby se pokochaly odvážnou geometrií oken, dveří a zdí, jež si šeptem (a zásadně jen o půlnoci) vyprávěly o pravém úhlu. Zkrátka a dobře, Margasův srub byl nepřehlédnutelný.

Skřeta ze zamyšlení vytrhlo až prásknutí dveří.

„Nazdár, jedeš zase pro kedlubny?“ pozdravil ho troll. Stál na zápraží a mával svou širokou dlaní. Vypadal, jako by vstal teprve před pár minutami.

„Eh... co? Jo, ahoj. Jedu doplnit zásoby,“ odpověděl Lugnit, aniž se zastavil. Nechtěl se s Margasem pouštět do řeči, protože pak by se cesta pro pár kedluben natáhla na půl dne.

„Nezapomeň večer přijít,“ připomínal mu troll. „Konečně pořádně ochutnáš tu mou medovinu.“ Jeho ústa vyčarovala nejširší úsměv široko daleko a pohled měl rázem zasněný jako malý chlapec, který touží po koloběžce. „Uvidíš, ta ti bude chutnat! Je sice trochu sladší, ale má říz. Stačí pár doušků a hned budeš mít náladu. O půlnoci vytáhnu bubínek a pěkně si zazpíváme...“

Margas by určitě mluvil dál a dál, ale skřet ho rázně utnul.

„Neboj se, přijdu. Ale teď pospíchám pro kedlubny,“ zavolal na něho vzdalující se Lugnit.

„Ale vždyť ti nikam neutečou,“ prohodil nevzrušeně troll a s výrazem suverénního znalce zeleniny se opřel o plůtek své předzahrádky zarostlé plevelem.

Byl na něho vskutku roztomilý pohled. Skřet s rodokmenem plným obávaných lupičů sbíral úrodu jako vzorný zahrádkář. Budte si jisti, že kdyby měl Lugnit kalendář, poctivě by si do něj zapisoval, co je třeba zasít, jak často se musí zalévat a kdy je nejvyšší čas sklízet. Sotva přijel s vozíkem na svoje políčko, vytrhl ze země hned z kraje první kedlubnu, otrhal listy i kořen a zakousl se do ní.

„Hm, vydařily se,“ pochvaloval si.

Na nic nečekal a za chvíli měl vozík z poloviny plný. Naznal, že by to na polévku mohlo stačit, a tak se brzy vydal zpátky. Dřevěná kola skřípala, skřetovy uši plandaly a on s hlavou skloněnou přemýšlel, jaké koření by se do polévky hodilo, aby měla ten správný říz.

Vtom se najednou zničehonic zastavil. No, samozřejmě to nebylo zničehonic; existoval tu důvod, proč Lugnit stál, ani se nehnul a téměř se bál nadechnout. Ten důvod mu ležel u nohou, byl černý, hladký, asi deset centimetrů veliký a na horní straně se mu skvěla bílá značka.

„Co to ksakru?“ podivil se skřet a pustil madlo vozíku. Byl si jistý, že tady předtím ten kámen nebyl. Sehnul se, aby si ho lépe prohlédl. Už se bál vzít jej jen tak do ruky. Nejdřív do něj štouchl prstem a zlehka jej poškrábal. Nezdálo se mu to, nešlo o přelud – ten zpropadený kámen byl skutečný. Ale značka vyrytá do jeho povrchu nebyla stejná, vypadala jinak. Najednou uskočil, jako uštknutý zmijí.

Co když, pomyslel si, co když je začarovaný? Určitě je opředěný zákeřným kouzlem. O čarodějnicích v okolí se nedalo mluvit jako o hodných staženkách, které by na potkání pomáhaly od nejrůznějších kleteb a s úsměvem na rtech by míchaly nápoje lásky nebo alespoň vřelého vztahu mezi snachou a tchýní. Ve skutečnosti byly doslova a do písmene zákeřné a škodolibé. Pokud jste se náhle bez táhlých příznaků proměnili v žábu, mohli jste si být jisti, že se vám za nejbližším stromem řehtá seniorka s černým kloboukem a bradavicí na nose.

Proto byl skřet opatrný. Ohmatal si nejprve celé tělo, aby se ujistil, že je sám sebou a už nezvedl kámen ze země tak lehkomyšlně jako předtím. Rozhlédl se, jestli někde na větvi nesedí ospalá, rozcuchaná sova nebo jej nepozoruje čarodějnice potlačující hurónský smích. Když se alespoň částečně uklidnil, ulomil z nedalekého keře dvě větvičky a s jejich pomocí odstrčil kámen z cesty. Podobal se při tom nešikovnému golfistovi. Kdyby ovšem bývalo zvykem, že jsou golfisté zelení, shrbení a jsou cítit po zelí, kedlubnách či okurkách. Jakmile se ta věc ocitla ve škarpě, zahodil i dvě větvičky a konečně si mohl oddechnout. Otřel si zpotené čelo a opět si překontroloval počet svých prstů a končetin. Dobrá, naštěstí jsem *já* pořád *já*, pomyslel si.

„Co tu vyvádíš?“

Lugnit leknutím nadskočil do výšky dobrých deseti centimetrů, aniž by si pamatoval, že by se byl býval odrazil. Otočil se.

Za ním stál Margas. Kapala z něj voda, byl přímo zlitý od hlavy až k patě a nesl dvě vědra plná vody. Prohlížel si ho značně podezřívavě, jako by ho přistihl při něčem hodně nezvyklém.

„Nic, nic tu nevyvádím,“ zamlouval situaci skřet. Ulevilo se mu, že se mu za zády nezjevila čarodějnice nebo jiné zeleninychtivé stvoření. Při pohledu na trolla mu došlo, že se Margas vykoupal ve studánce pod kopcem, a otrásl se při pomýšlení, že by se z ní chtěl dneska napít.

„Poskakoval jsi tu jako nějaký zajíc,“ řekl troll a zasmál se chrochtavým smíchem.

„To... to bylo jen takové cvičení.“

„Tak cvičení?“

„No jasně, měl bys to taky někdy zkusit. Prospělo by ti to,“ vymlouval se skřet. „Ale teď už vážně musím jít, abych nepřijel pozdě.“ Popadl vozík a spěchal zpátky do své chatrče, jak nejrychleji to šlo.

Až už byl za kopcem a z dohledu, tak teprve tehdy Margasovi došlo, že se chtěl zeptat, kam Lugnit tak spěchá a kam by mohl přijet pozdě, když bydlí sám. Ale buď byl skřet tak rychlý, nebo troll myslel tak pomalu (případně obojí), každopádně to nakonec nestihl.

„Chmf, mfch,“ ušklíbl se a zabručel si pár nesrozumitelných slov sám pro sebe.

Z umaštěné a začouzené věci, kterou svíral Lugnit v prstech, se kouřilo. Samozřejmě, že se z ní kouřilo. Byla to dýmka, i když byste to do ní neřekli. Její majitel ji nikdy nečistil, takže se dalo lehce nabýt dojmu, že už byla vyrobena špinavá a čpěla tabákem sotva byla dokončena. Připálené zbytky kuřiva dodávaly poctivě štiplavé aroma.

Skřet seděl na zápraží své chaloupky, nohy měl opřené o plůtek a nehty nervózně ťukal do desky lavičky. Kterýkoli jiný den by poklidně trávil oběd, ale dnes ne. Dnes ho sužovaly dotěrné myšlenky, díky kterým mu ani dýmka nechutnala a z břicha se mu ozývalo škroukání. Oči mu přesakovaly ze strany na stranu, jak si prohlížely každý kopec, každý stín odpoledního slunce a každý centimetr cestičky vedoucí okolo.

Jestli sem někdo přinese nějaký zatracený kámen, pomyslel si Lugnit, tak o něj přerazím plaňku z plotu. A je mi jedno, že jsem ho minulý týden spravoval.

„Hů!“ ozvalo se mu nad hlavou. „Že uhódnou na co myslíš. Hů, hů!“

Sova sletěla ze střechy na terasu a sedla na nejvyšší část plotu. Odkudsi zpod křídla vytáhla ulovenou myš a začala do ní klovat.

„Zase ty?!“ podivil se skřet. „Co to prosím tě máš?“

„Co by?“ pohlédla na něho dotčeně sova. „Svačinu,“ řekla tak ledabyle, jak to jen šlo.

„No tak *tady* si ji rozklouvat *nebudeš*. Jsem zrovna po jídle a na *tohle* se dívat nemusím.“

„No, to se máš. Já celý den nejedla.“

„To je mi jedno.“

„No tak dobře, no,“ povolila nakonec sova a schovala si svou svačinu zpátky pod křídlo, jako by tam snad měla náprsní kapsu nebo co. „A stejně vim, na co myslíš,“ mrkla na něj šibalsky a naklonila hlavu do úhlu, jenž bychom taktně mohli označit za nezdravý.

„Hm,“ zabručel skřet a potáhl z dýmky.

„Myslíš na *ty* kameny, co?“

„Jak na *ty* kameny. Byl tam *jen* jeden.“

„Ale nepovídej. Viděla jsem tě, jak jsi odstrkoval ten druhý.“

„No a co?“

„Zajímá tě, co jsou zač, co?“ vyzvíдалa dál sova a otočila hlavu na druhou stranu. Pořád to vypadalo, jako by jí v krku přeskočilo pár obratlů. „Jestli to chceš zjistit, tak já ti můžu...“

„Vůbec mě to *nezajímá!* Co je mi do nějakých *pitomých* kamenů!“

„Hů! Hů!“ podrážděně zahoukala sova a vznesla se do vzduchu, neboť se obávala, že by jí mohlo něco přistát na hlavě. „Jen se nezblázni. Chtěla jsem ti *jenom* pomoci.“

„Nepotřebuju!“ odsekl Lugnit. Rázem byl na nohou a začal přecházet sem a tam. Nervózně při tom cvakal zuby a okusoval svou dýmku. „Jestli je to nějaká připravená habadůra, tak si mě nepřej,“ rozčiloval se a mířil přítomným prstem na sovu.

Ta se snažila vypadat co nejnenápadněji.

Skřet ještě chvíli stál na zápraží a snažil se uklidnit. Dýmka se mu kývala ze strany na stranu. Pak se otočil, vešel do své chatrče a práskl za sebou dveřmi.

Sova jen tiše zahoukala, vyletěla na střechu do stínu křivého komína a pusťla se do svačiny.

Venku už se stmívalo, slunce už pomalu zalézalo za obzor a konečně přestávalo být takové horko. Lugnit ještě zalil záhony před domem; během práce se moc nerozhlížel, aby náhodou nezahlédl sovu, která se mohla schovávat poblíž. Pak sbalil pár kousků připečeného jablečného koláče, který upekl na večer. Nechtěl na návštěvu k Margasovi přijít s prázdnou, i když si nebyl jistý, zda to troll vůbec ocení. No, koneckonců polovina dezertu byla stejně černá jako živočišné uhlí a nutkání upéci něco povedenějšího velice rychle zahnal. Jsem skřet, ne kuchař, pomyslel si. Dost na tom, že zahradničím. V takových chvílích se obvykle našťval sám na sebe, že je jaký je.

Zavřel na závoru menší stodolu vedle chatrče, omotal chatrný řetěz kolem branky a vyrazil. V ruce svíral krabici s koláčem a prsty mu zabloudily mezi

jeho tvrdé a krátké vlasy. Ne, že by se předtím česal, vždyť ani nevěděl, co je to hřeben, ale přeci jen se snažil dát svým vlasům nějaký tvar. A přitom šel jen k trollovi na medovinu.

Oči mu zabloudily mezi řádky vysázených keříčků s rajčaty. Při pohledu na jejich velikost souhlasně zamručel; rajčata už se pěkně červenala a za pár dní už budou zralá a vhodná do omáčky, do polévky a do spousty dalších dobrot. Jako správný zahradník se zadíval na nebe, aby odhadl zítřejší počasí. Obloha byla plná zvolna rudnoucích červánků a od východu se zatahovalo. Takže jsem asi zaléval zbytečně, pomyslel si Lugnit. Zamyšleně se zadíval do země.

Najednou před sebou zahlédl... Ne, vlastně *nic*. *Nic* neviděl, vůbec *nic*. Na cestě *neležela* žádná věc. Žádná lesklá věc, která na něho zírala bílou značkou.

„Už toho mám dost,“ zasyčel skřet a nedbaje na nebezpečí čarodějných kleteb, vši silou kámen nakopl. Vložil do toho spoustu energie a hlavně nahromaděného vzteku.

„Au!“

Kámen byl těžší a kladl tužší odpor, než si Lugnit představoval. Asi to byl jeden z těch kamenů, které si nepřejí, aby se do nich kopalo a celou svou vahou proti tomu protestují. Poskočil sotva o půl metru; přetočil se a skončil s bílým znakem otočeným do prachu cesty.

Skřet už mu nevěnoval žádnou pozornost a kulhaje na pravou nohu jej obešel. Měl co dělat, aby se ovládl, vzteky neodhodil krabici s koláčem do trávy a nezatloukl ten všivý kámen do země lopatou. Ať si z něho dělá blázny kdo chce, tohle už přestává být vtipné. Jestli je to nějaký Margasův fórek, tak ať si mě nepřejí. Lugnit sice pochyboval, že by troll byl schopen něčeho tak sofistikovaného, ale jeden nikdy neví.

Sotva minul ležící kámen, stalo se něco zvláštního. Bílá značka obrácená směrem k zemi do hlíny se najednou zjevila i na horní straně otočené k tmavnoucímu nebi. Kámen se neotočil, zůstal stát na místě, to jenom vyrytý znak se jaksi „přeskupil“. Jako kdyby šlo o vzduchovou bublinku, která vyplavala na vodní hladinu, kde zůstala nehnutě ležet. Jako by si značka přála, aby byla vidět.

„Ťuk, ťuk!“ zaklepal Lugnit na dveře Margasova srubu. Údery do masivního dřeva zněly dutě, jak se rozléhaly malou vstupní chodbou.

Vrzly staré rezivé panty.

„Ahoj, to je dost, že... že jdeš,“ škytl Margas. „Protože ti to tak trvalo, tak už jsem načal první láhev. Pojď dál.“

„To nevadí,“ řekl Lugnit, neboť myslel na něco jiného. Navíc, protože svého kamaráda už nějaký ten pátek znal, se tomu vlastně ani nedivil. „Tady jsem přinesl něco na chuť.“ Podal Margasovi krabici a vešel dovnitř.

Srub nebyl moc veliký, rozhodně ne na trollí poměry. Šlo vlastně o jednu čtvercovou místnost s menším zádveřím, kde se majitel domu mohl tak tak otočit – o přezouvání tu nemohla být řeč. Uvnitř to vypadalo docela útulně, pokud nepočítáme pavučiny u stropu a krysy pod podlahou. Místnost osvětlovala lucerna zavěšená na trámech. Ne na takových těch trámech jako v domech, kde bydlí lidi. Tohle byly pořádné dubové trámy, které by dokázal svýma dlouhýma rukama obejmout možná leda tak orangutan. Srub měl okýnka ve dvou protilehlých zdech asi metr nad zemí a i ve dvou štítových zdech ve výšce, kam Margas nedosáhl a neobtěžoval se je umývat.

V jednom rohu pak stála bytelná postel a hned naproti dveřím návštěvníka překvapila kuchyně. Překvapila ho hlavně tím, jak důkladně se dokázala schovat pod desítky vrstev špíny a nepořádku. Na různých věšácích, skobách, hřebících a háčcích pak visely věci, které Margas posbíral různě po lese, a které považoval za velice důležité až cenné.

Troll si vzal nabízenou krabici a na nic nečekaje ji hned otevřel.

„Super!“

Oči se mu rozzářily; popadl do své široké dlaně přinejmenším tři kousky koláče a nacpal si je do pusy. Začal je žvýkat a drobky mu létaly od úst.

„Je to... moc... moc dobrý.“ Slova z něho vycházela postupně přerušována hlasitým mlaskáním. „No... no nestůj... tady. Posad' se. Hned... hned ti naleju.“

Troll odložil krabici na jednu rozvrzanou skříň. Vzal do ruky upatlanou sklenici a nalil do ní medovinu z čehosi, co vypadalo jako větší láhev, či soudek. Ostatně v tom šeru to Lugnit nepoznal.

„Tak na co čekáš? Ochutnej přece.“

„Je... je dobrá,“ poznamenal skřet, jakmile polkl pár doušků.

„To bych řekl!“

Co se týče zábavy, nebyl Margas zrovna dobrý hostitel. Jemu samotnému stačilo hlavně jídlo a pití a čím více ho bylo, tím víc bodů získával večer k dobru. Naplnit si břich, spláchnout to vínem, pivem nebo medovinou (podle toho, co zrovna obchodníci cestující po blízkých stezkách vozí do města) a do rána se z toho vyspat. Třebaže měl v bavení společnosti značné mezery, všiml si, jak je Lugnit sklíčený a jak jeho čelo brázdí více vrásek než obvykle. A to

přesto, že pil už třetí sklenici. Vtipům, které se troll snažil vyprávět (ano, tušíte správně, moc mu to nešlo), se sice zasmál, ale bylo to takové křečovitě, či spíše křečovitější než obvykle.

„Nechutná ti?“

„Ne, ne, medovina je výborná,“ přikyvoval skřet a hned si zavdal. A napil se pořádně; sklenici naráz vyprázdnil, aby to nevypadalo, že se ostýchá.

„Seš nějakej zamlklej. Ještě jsi ani nic nesnědl. Vem si něco,“ pobídl ho troll a přisunul mu talíř s opečenými žábami, které nachytl dnes odpoledne v potoce. Co se týče jeho kuchařského umění, bylo ještě zoufalejší než Lugnitovo. Prostě všechno, co nechtěl jíst syrové, opekl. Napíchl na rožeň a chvíli s tím otáčel nad ohněm v krbu. Nic víc.

Skřet chvíli bojoval s pokušením říct mu o podivných kamenech s bílými značkami, ale nakonec si to rozmyslel. Margas už teprve neuměl číst a o písničkách na papíře si myslel, že to jsou otisky rozplácnutých drobných brouků a mušek. Že by to mělo znamenat něco víc – o tom neměl nejmenší tušení.

„No, no jo,“ zadrmolil Lugnit a vzal si jednu obzvláště vypečenou žábu.

„Vždycky jsi takovej upovídanej. Škyt! A dneska nic. Málo piješ! Tím to je.“

Troll se rozchechtal a dolil kamarádovi medovinu. Povedlo se mu přitom pocákat zem i stůl.

„A co to tvoje zahrádkaření? Pořád tě to nepustilo? Že se na to nevykašleš. A co tě dneska tak žralo? Pořád si někam pospíchal. Kdyby tě viděl tvůj táta. Von tady v lesích poctivě loupil a ty tady přitom...“

Ve skřetovi to začalo vřít. Podobně jako v hrnci na plotně, kterému začala poskakovat poklička. Rázem vyskočil na nohy.

„Co mě žralo?! Já ti ukážu, co mě žralo a co mě pořád žere!“ vykřikl a vyběhl ven. Dveře za ním jen práskly.

Troll se nezmožil na slovo. Vlastně ano, na jedno se zmožil.

„Brrk!“

Zamžoural, utřel si nos do dlaně a napil se medoviny. Nechápal, kam Lugnit tak najednou odešel, když bylo všechno jídlo a pití tady. Copak doma něco zapomněl?

Co to vlastně říkal? Že mi ukáže, co ho tak žere?

„Hm,“ odfrkl si Margas a znovu se napil.

Vtom se rozlétly dveře a Lugnit vtrhl dovnitř. Přímo vběhl do místnosti, přiskočil ke stolu a hodil na něj černý lesklý kámen. Světlo luceren se odráželo

od jeho povrchu a bílá značka nabrala oranžový nádech.

Troll se lekl, až málem spadl ze židle. Škytl a pobryndal se medovinou, která mu stekla za košili.

„Co? Co to je?“

„Co by to bylo?! Je to... no, je to přece... Já sakra nevím, co to je!“

„Vypadá... vypadá to jako šutr. Vobyčejnej šutr.“

„Jo! To vidím taky, že je to šutr. Ale co tu dělá? Proč se pořád objevuje u cesty?!“

„Já... Škyt! Já ho vidím... poprvý.“

„Dneska už je to třetí! Co tady dělají?“

Skřet byl zoufalý. Mnoho nechybělo a začal by si rvát vlasy. Nejvíc ho dráždily ty bílé značky. Všiml si, že se navzájem lišily; žádná nebyla stejná. Někdo si zdejší kraj značkoval? Proč?

„Co by tady dělaly? Leží tu.“

Margasova dedukce byla nezpochybnitelná. Máloco pro něj představovalo problém. Všechny věci kolem něj se tak nějak samy od sebe děly a když už to mířilo do úzkých, nakonec se to postupem času nějak vyřešilo. Bez jeho přispění samozřejmě.

Lugnit se chvíli nezmohl na slovo. Několikrát otevřel pusku, ale pak ji zase zavřel. Nakonec se ze zoufalství pleskl rukou do čela. Věděl, že jeho přítel troll je slabšího ducha, avšak vždycky ho to dovedlo patřičně překvapit.

„Grrr,“ rozzuřil se nad jeho nechápavostí.

„Hele, podívej se. Ukradl ti ten kámen snad nějakou pa-priku? Škyt!“

Lugnit nechápal, kam tím Margas míří. Zlehka zavrtěl hlavou.

„No tak vidíš. Co ti na něm vadí? Nech šutr šutrem. Když ti zavazí, tak ho někam odhod.“

„Ale vždyť já jsem ho už...“

„Nebo snad tyhle kameny umí chodit?“ rozesmál se troll hlubokým smíchem, až se talíře na stole třásly.

„A co ta značka?! Ha! Co je to za značku? A co dělá na takovém kameni?!“

„Jaká značka? Pár škrábanců to je! Dej to sem!“ Margas vzal kámen ze stolu, kolébavým krokem přešel k oknu, otevřel ho a vyhodil černý kámen ven do tmy. V trávě to zašustilo, jak dopadl někam pod kopec. „Seš tady, aby ses bavil! Aby ses napil a najedl. Vykašli se na nějaký kameny. Kdyby tě viděl tvůj táta, jak tady přemýšlíš nad blbostma, ten by ti dal. Napij se! No, honem!“

Skřet neochotně poslechl.

V průběhu večera k jeho vlastnímu údivu skutečně přestal myslet na kameny. Možná za to mohl alkohol a plný žaludek, ale už se zklidnil a netrápil se tím.

Po chvíli Margas vytáhl odněkud z kouta menší kožený bubínek, sevřel ho mezi koleny a pustil se do bubnování. Rytmus nasadil v pravdě ďábelský; hlavně ale nebyl pravidelný a neustále měnil tempo. Až se rozehřál, pustil se do zpěvu, který nebyl čistý ani melodický.

Lugnit omámený medovinou se přidal a začal bubnovat dlaněmi o stůl. Ta změť zvuků a zpívání jim vůbec neladila, ale jim to nevadilo. Bavili se, jak nejlíp uměli. Ostatně, co byste čekali od skřeta a trolla?

Po pár hodinách se přece jen unavili. Zpívali a hráli v pomalejším rytmu, až nakonec přestali úplně.

„Ale... ale stejně,“ začal Margas, kterému se už slušně pletl jazyk. „Seš dobrý kamarád. I když... i když máš občas myšky. Škyt!“ Zakroužil prsty kolem svého pravého spánku, aby naznačil, co si myslí o skřetově duševním zdraví. „Možná... možná by ses měl... (následovalo zívnutí, při kterém máte pocit, že vás zívající musí spolknout nebo vám alespoň chce ukázat mandle) přeci jen dát na to loupení.“

Lugnit pokýval hlavou, ale ve skutečnosti ho vůbec neposlouchal.

„Je to... jednodušší. Netaháš se s konvema, s vozíkem a takovýma věcmi...“ Troll se rozmáchl se sklenicí v ruce a pocákal medovinou celou podlahu. „Jejda!“

Chvíli na to koukal.

„Ale co,“ máchl nakonec svou širokou dlaní.

„No jo, já bych klidně... klidně loupil, ale když mě to... zahrrrd... za-ahrad... zahrádkaře-ní baví. A při pohledu na... na kre-čv se mi dělá zle.“

„Ty seš prostě mar... marnej,“ mávl Margas znovu rukou na znamení, že to se skřetem vzdává a že už ho nebude přemlouvat. Napil se medoviny, trochu zavrávorál a najednou přepadl z lavice na zem. Když dopadl na podlahu, zadunělo to celou místností, až se lucerny zavěšené na trámech rozkývaly. Vzápětí se srubem začalo rozléhat chrápání.

Lugnit zívá.

Zvenčí bylo slyšet šumění trávy a cvrkání cvrčků. Nad stolem létalo několik komárů, kteří ochutnávali rozlitou medovinu. Pár z nich se, omámeno alkoholem, lapilo do lepkavé pasti. Jedna svíce už dohořela. Troll ležel na zemi, nos se mu třásl, jak hlasitě chrápal. Občas, když se odlepil od prken podlahy, se převrátil na druhý bok. Z pusy plné křivých žlutých zubů mu tekly sliny proudem.

Skřet nic z toho nevnímal. Seděl u stolu a upřeně se díval před sebe. Měl divný pocit. Tak za prvé, necítil se být opilý. Během poslední půlhodiny zázračně vystřízlivěl. Za druhé, a to bylo ještě divnější, měl dojem, že mu něco chybí. Ne něco hmatatelného, něco fyzického jako třeba klíče nebo oblíbená knížka.

Měl dojem, že mu chybí kousek vzpomínek.

Ať se totiž snažil sebevíc, nedokázal si vzpomenout na část svého dětství a na svoje rodiče. Přemýšlel o Margasových slovech, jak mluvil o jeho tátovi, který by nesdílel nadšení pro pěstování zeleniny. Vzpomínal si na chatrč, kde strávil dětství, nebo na nelibou vůni polévky, kterou mívali k obědu, ale pořád mu chyběl kus paměti. Jako by v ní měl mezeru; dvě části spojovalo pouze to, že se nacházely uvnitř jedné hlavy. Scházelo pojítko. Mezi dvěma břehy vzpomínek nestál žádný most nebo alespoň úzká lávka.

Lugnit zíral na protější stěnu. Ignoroval komáry, jež mu létali před očima, nevnímal ani Margasovo chrápání, natožpak cvrkot za okny. Upřeně se snažil vybavit si, jak osiřel, kdy zasadil do země první rajčata či petržel a jak vlastně přišel na to, že by se tady mohl usadit a postavit si dům a stodolu. Ten dotěrný pocit byl až fyzicky nepříjemný. Kdesi uvnitř hlavy jej něco svědilo a z pochopitelných důvodů se na onom místě nedokázal poškrábat.

„Proč si na to nedokážu vzpomenout?“ zašeptal do ticha.

Složil si hlavu do dlaní a po chvíli si začal úporně třít čelo.

Že by za to mohla ta medovina? Odkud ji vůbec Margas vzal?

Myšlenky se proháněly rychlostí splašeného sprežení.

Najednou ho zachvátila panika. Zatočila se mu hlava a hrdlo se mu sevřelo.

Vstal od stolu. Rázným krokem vykročil ven doufaje, že mu čerstvý vzduch udělá dobře a že mu pročistí hlavu. Naštěstí troll dnes neměl nutkání zamykat svůj srub a nutit Lugnita, aby u něj přespal.

Venku foukal vlahý vánek a měsíc ozařoval krajinu svým bledým světlem. V dálce tiše zahoukala sova. Nebo se mu to alespoň zdálo. Nebyl si jistý.

„Půjdu... půjdu domů,“ řekl si potichoučku otřesený Lugnit. Cítil se jako omámený, svět kolem něj připomínal sen a on byl náměsíčný. Odolal pokušení štipnout se do tváře, protože na takové nesmysly už byl starý. Nejistě vykročil směrem ke své chatrči.

Vtom je za nejbližší zatačkou spatřil. Leskly se v měsíčním svitu. Ležely blízko sebe; přibližně pouhých deset metrů. Vyryté značky zářily do noci.

Skřet měl pocit, že zaslechl tichounký šepot. Nezřetelné zašumění kdesi na hranici slyšitelnosti.

Ne, pomyslel si, to se mi jen něco zdá. Jsem opilý. Určitě za to může ta medovina.

Přistoupil blíž k prvnímu kameni, aby se přesvědčil, že je to jen prelud, jenom obyčejný sen. Není to doopravdy a on sáhne do prázdna. Pod prsty nahmatal pevnou a studenou hmotu. Ať sevřel pěst sebevíc, kámen byl pořád v jeho dlani a nerozplynul se. Byl skutečný. Byl až hrozivě skutečný.

„Ukradl jsi mé vzpomínky?“ zašeptal Lugnit a vzápětí se zastyděl, že se tu pokouší promlouvat ke kameni.

Ticho. Kámen v souladu s očekáváním neodpověděl.

Kdesi v dále se opět ozval ten zvuk. Takové to tiché šustění, ve kterém se skrývala sotva rozeznatelná slova a přitom jste stále mohli pochybovat, zda se vám to nezdálo. Skřet škulbl hlavou do strany. Měl pocit, že zahlédl podivný stín ukrývající se mezi stromy.

„Není... není se čeho bát,“ dodával si odvahy.

Vrhl zkoumavý pohled na kámen, jež pořád svíral v ruce. Snažil se uvažovat klidně a s chladnou hlavou, ale nedařilo se mu.

V náhlém pohnutí mysli, v okamžiku, kdy nepřemýšlel, co dělá, se rozeběhl k dalšímu kameni.

Začal je sbírat. Dával je do své umolousané haleny. Jednou rukou držel její kraj a druhou zvedal kameny ze země. Každá zářící značka byla jedinečná; žádná se neopakovala.

Šustění, nyní už trochu připomínalo škrábání, se ozývalo častěji. Zvuk zněl podobně jako kočičí drápkky, jež se dobývají dovnitř domu, když venku začíná sněžit a mráz kreslí na okna. Lugnit ten zvuk nevnímal. Běhal od kamene ke kameni a zanedlouho už měl na dohled svou chatrč.

Vběhl dovnitř a práskl za sebou dveřmi. Černé kameny se rozsypaly po podlaze a pár z nich se zakutálelo až do tmavých koutů předsíně. Rukama si chvatně ohmatával tělo, snad ze strachu nebo z úzkosti.

Otočil se a vykoukl ven zaprášeným okénkem vedle dveří. Venku bylo ticho, vítr se stále zlehka opíral do stromů a bledý měsíc na obloze pořád zářil. Přesto bylo něco jinak.

Lugnit pomalu otevřel a vyšel před dveře. Udělal pár kroků kupředu, zastavil se a několikrát se otočil na místě.

„Vždyť... vždyť tady...“ mumlal polohlasem a nešťastně se rozhlížel po místě, kde ještě před několika hodinami stál plot. Byla tam i branka a řetěz, pamatoval si to naprosto jasně a zřetelně. Nebylo po nich ani památky. Nic nenavštěvovalo tomu, že by se tu někdy něco takového nacházelo.

Skřet se vrátil zpátky dovnitř, doufaje, že se mu všechno jen zdá. Ani se neobtěžoval zapalovat svíčku. Ve slabém světle, které prosvítalo dovnitř okny, se došoural k posteli. Lehl si do ní, v podstatě do ní spíše padl, a usnul.

Noc se dál opájela tichem a klidem. Měsíc plul po obloze podobaje se korábu na klidné hladině. Jen mraky jej občas zastínily a zakryly mu tak výhled na spící krajinu.

Vtom se písek a drobný štěrk na několika místech začal chvět. Rozestoupil se přesně tolik, aby se ze země uprostřed cesty vynořily černé kameny. Vzdálenost mezi nimi byla přibližně stejná. Bílé znaky zářily do temné noci.

Lugnit vstal. Bolela ho hlava, ale to se dalo po včerejšku čekat. Cestu domů si pamatoval velice mlhavě a o těch podrobnostech, které mu uvízly v paměti, byl přesvědčen, že se mu jen zdály.

Teprve až spustil nohy z postele a došlápl na černý kámen, všechno se mu rychle vrátilo. Podobně jako kdybyste náhle vlili celý obsah zpátky do prázdné sklenice.

Vyběhl ven.

Plot ani branka tam nestály.

Ale co bylo nejhorší, sám Lugnit si neuvědomoval, co by venku mělo chybět. Měl neobvyklý svědivý pocit uvnitř mozku, stejně jako včera večer u Margase, kdy se cítil tak podivně strážlivý. Avšak nedokázal pojmenovat, co schází. Netušil, proč tak rychle vyběhl ven a co by vlastně měl hledat.

Co se to dělo?

Za jeho zády se ozvalo slabé soví zahoukání.

Otočil se.

Na střešním okapu seděla pomačkaná sova.

„Co se to děje?“ obořil se na ni.

Sova jenom zahoukala a pokrčila křídly.

„Nedělej, že nevíš! Říkala jsi, že to víš!“

Přiběhl k ní a kdyby neuskočila, tak by ji málem stáhl dolů.

„Co se to děje?! Co je to za kameny?! Řekni mi to!“ křičel na ni.

„Já nevím...“

„Vždyť sovy jsou moudré! Jak to, že to nevíš?!“

„To... to lidi...“ pokrčila znovu křídly, „o nás říkají, že jsme... moudré.“

„Tak proč jsi říkala, že to víš?“

„Já to nevím, ale někdo jiný by to mohl vědět,“ špitla sova.

„Kdo?! Kdo to ví?“

„No... no mohli by to vědět elfové v Modrých horách. Určitě, ti to budou určitě vědět. Jsem... jsem si jistá,“ ujišťovala ho sova a vzrušeně poskakovala po okapu.

„Elfové, říkáš?“ prohodil Lugnit a poškrábal se na hlavě.

Modré hory se rýsovaly na západě. Tamní elfové si stavěli města na úbočí skalních stěn, na vrcholcích hor a kopců, a i v hlubokých údolích, kam obvykle vedla jen jedna či dvě pěšiny, které se na mnohých místech měnily na úzké římsy vinoucí se kolem horských velikánů.

Skřet o tom samozřejmě věděl, každý v okolí to věděl. Elfové svou magií a kouzly byli známí široko daleko. Za celý život jste nemuseli žádného potkat, a přesto jste věděli, co jsou zač. Přemýšliví, vznešení, odvážní, s překrásným oděvem – ať už šlo o zbroj bojovníků nebo šaty elfek, řemeslně dokonalými šperky a zbraněmi a pronikavým bystrým pohledem.

„Ale, ale to je daleko,“ namítl Lugnit.

„Je to daleko... to jo. Ale když vyjdeš hned teď, do večera tam budeš,“ usmála se sova takovým tím úsměvem, jakým se smějí tvorové, co umí létat, těm, kteří to neumí.

Skřet zkroutil svůj obličej do grimasy značící nesmírné soustředění. Pomalu popošel k velké kádi a strčil do ní hlavu tak prudce, až voda vystříkla všude okolo. Snad se chtěl konečně přesvědčit, jestli se mu to nezdá, nebo měl v úmyslu se jen osvěžit.

Vytáhl hlavu z vody, kapky mu stékaly přes obočí, z uší a z nosu mu teklo.

„Dobře, půjdu za elfy,“ řekl Lugnit víceméně sám pro sebe.

„Vezmi jim pár kamenů na ukázkou,“ doporučila mu sova.

Skřet se vrátil do chatrče. Popadl starý a na několika místech i děravý batoh a vložil do něj kameny rozházené po podlaze. Do kapes si nacpal pár rajčat a kedluben, kdyby se o slovo přihlásil hlad. Při tak dlouhé cestě nebylo radno to podceňovat.

Nic dalšího nepotřeboval, a tak vyšel ven ze dveří a obrátil se na sovu.

„Asi nepůjdeš se mnou, že?“

„To jsi uhodl. Nepůjdu,“ odpověděla sova a zatvářila se dotčeně.

„Pohlídáš mi to tu? A vyřídíš Margasovi, kam jsem šel?“ zeptal se Lugnit.

Vytáhl při tom z kapsy dýmku a nacpal si do ní tabák.

„Proč mu to neřekneš sám?“

„Protože ještě určitě spí a budit ho je na dlouho.“

„Hm, no dobře.“

„Dík,“ řekl Lugnit a zapálil si na cestu dýmku. Vykročil přímo na západ – k lesu, který se nacházel vedle jeho skromné farmy. Na horizontu se rýsovala silueta hor, takže směr si nemůže splést a jen stěží zabloudí.

Sova se za ním ještě chvíli dívala. Kdo ví, na co myslela, jestli na myši nebo na to, proč se jí nedaří ve dne spát, každopádně nepostřehla podivné šustění, tiché škrábání, jež znělo jakoby odevšad.

Už na kraji lesa měl skřet nutkání se vrátit zpátky. Najednou se mu nápad navštívit elfy nezdál tak dobrý, ale v duchu sám sebe okřikl. Vstoupil do stínu mezi stromy.

Prodíral se křovím a téměř každá větev ho s chutí švihla do obličeje. Několikrát šlápl do bláta, až mu v botách začvachtalo. Škrábal se na krku, jak ho do něj štípali komáři. Cesta se mu ztrácela v kapradí a mezi stromy. Naučil se ji nevnímat, neboť se skoro jakoby úmyslně stáčela na špatnou stranu a znenadání končila v potoce, v jámě nebo u paty nějakého statného dubu.

Stačilo jen sledovat obrys hor prosvítající mezi listy stromů.

Šel svižným tempem, aby dorazil k elfům co nejdříve a hlavně před setměním. Po čase začal les řídnout a Lugnit stoupal do příkrého svahu. Batoh na zádech mu postupně těžknul. Stromů ubylo a on kráčel po louce porostlé vysokou trávou.

vou. Na kraji ve křoví se schovávalo pár zajíců a nad hlavou mu přelétali ptáci.

Zadíval se na kopec před sebou a rozhodl se, že na něj vystoupí, aby se porozhlédl a zkusil najít co nejlepší cestu.

Z kopce měl rozhled na všechny strany. Modré hory odtud byly mnohem větší, vyplňovaly při pohledu k západu většinu jeho zorného pole. Měl dojem, že se jich dokáže dotknout nataženou rukou a ve svazích spatřil roztroušené malé osady a městečka.

„Elfové,“ zašeptal.

Když se však otočil na druhou stranu a všude tím směrem, kde očekával do ztracena ubíhající krajinu s poli, lesy, loukami a řekami, ztrácel se výhled v mlžném oparu. V dálce za sebou viděl svou chatrč – malinká drobná tečka vprostřed jeho políček se zeleninou. Za ní se ale vše skrývalo v mlze. A nebyl to opar, jenž stoupá z lesů po dešti.

Zdalo se, jako by se svět zmenšil.

Lugnit se nepovažoval za filozofa, ale přesto si uvědomoval, jak hloupě to znělo.

Nadhodil si batoh na zádech a pokračoval v cestě. Druhá strana kopce byla jen strmým skalnatým srázem. Pustil se do jeho slézání; na mnoha místech musel postupovat velice opatrně a pomalu.

Když v jeden moment zaslechl onen záhadný šepot, nesrozumitelná slova znějící jako šustění listů ve větru, začal se rychle rozhlížet na všechny strany, až málem spadl z kopce dolů. Oddechl si, když pod nohama ucítil pevnou a hlavně rovnou zem.

Od té chvíle se mu šlo mnohem lépe. Stezka už se neztrácela v podrostu, nýbrž ho vedla přímo k horám.

Celou dobu byl Lugnit naplno zabrán do svého úkolu, do cesty za elfy, takže si vůbec nevšiml, že minul několik desítek černých lesklých kamenů ukrytých v trávě, za starými uschlými stromy, na dně potoka, či ve křoví. Jako by předem věděly, kudy skřet půjde, kde zahne, a ze které strany obejde močály a jezírka. Měly snad moc předvídat Lugnitovy kroky?

Slunce vystoupalo výš a začalo pořádně hřát. Postupně utichal zpěv ptáků a i v potocích už plavalo méně a méně ryb. Cestička vedla údolími mezi zalesněnými kopečky a stávala se čím dál víc pohodlnější. Zpočátku byla občas k vidění nějaká menší odbočka, ale s každým kilometrem se jich objevovalo méně a méně, až zmizely docela. Z cesty se stala udusaná silnice, na které jste

nemohli ztratit směr, neboť z ní ani nešlo odbočit. Také stromy podél stezky stály k sobě natolik přimknuty, že bylo obtížné proplést se mezi větvemi a zamířit hlouběji do lesa.

Už se téměř schylovalo k večeru, když se Lugnit ocitl před elfí vesnicí. Pomalu se přibližoval k prvnímu domu.

Elfí dům si jej prohlížel tmavými okny. Jeho zdi natřené světlými barvami zářily do stran a zdobená střecha se pyšnila množstvím ornamentů, rostlinných motivů, spirálovitých sloupků a překrásných okapů. Každá posazená taška přesně znala své místo. Houpací síť zavěšená na sloupcích prostorné verandy se kývala ve větru. Žádný jiný pohyb Lugnit nezaznamenal.

Ani u druhého domu se nepohnula jediná okenice, jediný závěs v okně se nepoodhrnul, žádný schod nevrzl, na podlaze nezněly kroky.

Nikde ani živáčka; elfská osada byla prázdná.

Skřet prošel osadou po stezce, která se mezitím změnila v dlážděnou cestu, s nepříjemným mrazením v zádech. Neustále se ošival a škrábal na zátylku.

Třeba, třeba se odstěhovali. Možná se jim tu nedařilo, a tak si našli lepší místočko o kousek vedle, pomyslel si.

Zdálo se, že mu domy uskakují z cesty a i stromy rostou spořádaně při okrajích a snad i stojí vyrovnaně jako vojáci. Pokračoval dál doprovázen neodbytným pocitem, že je nějakou tajemnou silou veden k cíli.

Nevěděl, co ho na konci čeká, ale tušil, že je to blízko.

Stoupal stále výš do srdce Modrých hor. Prošel další opuštěnou vesnicí. Všechny domy stály strnule a mrtvolně a skřet měl pocit, že v nich snad ani nikdo nikdy nebydlel.

Teprve notný kus za druhou vesnicí, kde se dlažba na cestě začala podobat dokonale hladkému povrchu a spáry byly jen tenoučkými linkami na zemi, spatřil bránu. Bílou otevřenou bránu s vyřezávanými zvířecími hlavami a obrostlou břechtanem. Před ní stáli na stráži dva elfové a na oblouku s ladnými vzory seděl velký orel, který se rozhlížel do dále, ale Lugnitovi nevěnoval žádnou pozornost. Elfská stráž se pyšnila lesklou zbrojí – ramenními pancíři a kovovým hrudním plátem s vyrývanými ornamenty. U pasu měli připevněny dlouhé a dozajista ostré meče a na zádech se jim skvěl luk a toulec s šípy, které málokdy minuly svůj cíl. Pohled jejich šedých očí byl pronikavý, bystrý a dokázal každého odhadnout, ať už byl člověkem či skřetem čestným nebo proradným.

„Já... já jsem Lugnit,“ začala nesměle postavička s batohem na zádech. „Při-

šel... přišel jsem se zeptat...“

Elfové se na něj podívali a bez jakéhokoli výrazu ve tváři mu pokynuli, aby vstoupil dovnitř.

Lugnit pod jejich upřenými pohledy zmlkl a pomalu prošel bránou. Neustále se přitom rozhlížel jako malé zvědavé dítě, které je poprvé v hračkářství.

Za hradbou z hustého živého plotu se nacházelo pár nízkých domků a na verandách postávaly skupinky elfů. Pověštinou byli zabrání do hovoru, ale přesto si všimli, jak kolem nich skřet prochází. Prohlédli si ho a lehce při tom pokývali hlavou. Vypadalo to, jako by jej očekávali. Jeho přítomnost totiž nezbuzovala žádný rozruch, nikdo nedával najevo překvapení. Lugnita to mátl. Čekal ledacos, ale ne, že jej budou poklidně zdravít a shovívavě se na něj usmívat. Čekal, že ho nepustí dovnitř, nebo že ho odeženou pryč.

Víte, ono nebylo obvyklé, aby se elfové scházeli se skřety nebo jim dovolovali, aby si jen tak chodili jejich městy.

Cesta směřovala k bílé vysoké věži. Vše k ní směřovalo. Byla postavena z neurčitého materiálu, který se ve večerním slunci matně leskl. Lugnit postřehl, jak mu ostatní elfové lehce kynou, aby vešel do věže.

Omámeně – téměř by přísahal, že slyšel tichý zpěv (nerozuměl slovům, ale melodie zněla smutně a hlas byl křehký a zvonivý) – vzal za kliku. Dveře se neslyšně otevřely. Spatřil před sebou točité schody, a tak se vydal vzhůru.

Šustění, které znělo kdo ví odkud, stále víc připomínalo tiché škrábání. Zvuk se nesl vzduchem a podařilo se mu zformovat dvě zřetelná slova. *Věž* a *schody*. Od toho okamžiku byl všudypřítomný a bez přestání zněl na hraně mezi slyšitelným a neslyšitelným.

Po chvilce skřet stanul před závěsem z tmavě modrého sametu, na kterém se skvěly bílé tečky znázorňující hvězdy a souhvězdí. Vlevo nad jeho hlavou se vznášel i vyšívaný měsíc.

„Pojď dál,“ ozvalo se zpoza závěsu.

Lugnit zamrkal. Nervózně přešlápl z nohy na nohu. Odkášlal si. Rozhrnul závěs.

Ocitl se v kruhové místnosti bez oken. Do očí mu pronikavě svítilo několik různě vysokých svícňů rozmístěných přesně tak, aby rovnoměrně osvětlovaly prostor. Podlahu pokrýval temně rudý koberec, který se pod nohama měkce vlnil. S kamenitou cestou a tvrdou dlažbou se to vůbec nedalo srovnávat. Na opačném konci místnosti seděl v polstrovaném křesle z tmavého dřeva

vysoký elf. Byl otočený ke stolu a nad něčím se skláněl. Husté dlouhé vlasy měl sepnuté železnou sponou s drahými kameny.

„Já... já jsem...“

„Jsi skřet,“ řekl elf a zvedl oči od otevřené knihy, přičemž byl k němu stále otočený zády.

„A-ano.“

„Jak se jmenuješ?“

„Lugnit. Přišel jsem...“

„Přišel jsi se na něco zeptat, je to tak Lugnite?“

„Ano, jak to víte?“

„Já jsem elf Sylrof a vím spoustu věcí. Například vím, že neexistuje jiný důvod, proč by skřet chodil za elfy, než že by se jich chtěl na něco zeptat.“

„A co... co kdybych vás... chtěl... chtěl oloupit,“ namítl nesměle Lugnit, protože se mu nelíbila představa, že je jeho jednání tak předvídatelné.

Sylrof se teprve nyní otočil ke skřetovi, v očích se mu blýsklo. Zkoumal jeho hubenou postavičku svým pronikavým pohledem notnou chvíli, než pronesl: „To bych ti opravdu nedoporučoval. Nedopadlo by to s tebou dobře.“

Následovala chvíle trapného ticha.

„No tak, pojď blíž a řekni co tě trápí,“ vyzval ho nakonec elf. Pokynul mu rukou, aby přistoupil.

Lugnit si konečně sundal ze zad batoh s kameny a položil ho na zem.

„Já... totiž... začaly se objevovat na cestě... u mého domu. Pořád tam byly... i když jsem je odhodil,“ pustil se do vysvětlování a vytahoval černé lesklé kameny. Pokládal je vedle sebe na koberec. Jejich značky slabě zářily. „Co... co jsou zač? Co je to za znaky?“

Elf vstal z křesla a sklonil se nad kameny. Jeden vzal do ruky. Pozorně si ho prohlížel a prsty přejížděl po jeho povrchu.

Tiché všudypřítomné škrábání vytvořilo ve vzduchu nová slova – *kámen, záře a batoh*.

„To jsou čísla,“ odpověděl Sylrof. Rozhlédl se po ostatních kamenech. „Zdá se, že jdou po sobě. Ano, tady je dvanáct, tady třináct a čtrnáct.“

„Obyčejná čísla? Ale... ale proč? Proč by si někdo čísloval moje... moje políčka zeleniny?“

„Ty kameny nečíslují tvoje políčka, číslují *tebe*.“

„*Mě?* Proč *mě?*!“ Lugnit zprudka vstal, očima vypoulenýma strachem pozozo-

roval kameny.

„Protože *tě* sledují, sledují *tvůj* příběh. Sledují každou jeho stránku. Jenom nevím, jestli je tvůj příběh dost silný.“

„Můj... můj *příběh*?! O co tady jde? A jak... jak to myslíš, *dost silný*?“

Skřet se chytil za hlavu.

Moje vzpomínky! Svět! Celý svět se skutečně zmenšuje!

„Musím... já musím jít!“ vykřikl.

„Samozřejmě,“ odušil Sylrof.

Lugnit nechal batoh batohem a zamířil k závěsu. Prošel skrz něj, ale nestál na vrcholu točitých schodů, jak očekával.

„Co se to děje?“ zašeptal zmateně.

Ocitl se na kamenité cestě. Na úplně stejné cestě, která ho přivedla do elfího města. Jenom s tím rozdílem, že kolem nestál jediný dům a dokonce i brána zmizela a s ní i oba strážníci. Byla noc a na obloze zářily zdánlivě nepravidelně rozmístěné hvězdy. Se zatajeným dechem se rozhlížel kolem dokola.

„Co to má znamenat?“

Zašátral za sebe, aby nahmatal závěs a vrátil se k Sylrofovi. Hmátl však do prázdna, zavrávoral a upadl na zem.

„Au!“

Rychle vstal. Před ním ležela hromádka černých kamenů se zářícími bílými značkami.

Náhly šepot, připomínající škrábání pera po papíru, stvořil další slova. *Noc, hvězdy, strach.*

Musím se vrátit zpátky, musím se vrátit domů, pomyslel si Lugnit. Když se pozorně zadíval směrem z kopce dolů, spatřil u cesty malé zářící body – kameny. *Dovedou mne domů.*

Vydal se po nich zpátky. Spěchal. Měl hlad a žízeň, ale přesto se ani na okamžik nezastavil. Všiml si, že se krajina změnila. Cesta se nevinula tímž způsobem kolem hor a nevedla stejnými údolími. Přepadávala jej panika. V hlavě mu bez přestání vibrovala elfova slova. *Jenom nevím, jestli je tvůj příběh dost silný.*

Nevěděl přesně, co to znamená. Ale tušil, že to má co do činění se všemi podivnostmi, které se v posledních dnech staly. Měl strach, že jeho příběh, jeho vlastní příběh, není dost silný.

Jakmile ho cesta značená kameny vyvedla na úpatí hor, zahlédl v dálce, tam kde předtím končil svět hustou mlhou, oranžovou zářící linií.

Plameny! Svět hoří!

Lugnit zrychlil. Zanedlouho se dostal na kraj lesa a ke kopci, ze kterého pozoroval Modré hory. Na malou chvilku se posadil. Hory za jeho zády se mu zdály menší.

Tiché škrábání mu zalézalo do uší.

Hory. Cesta. Les. Lítost.

Skřet vyděšeně pozoroval oheň, jak spaluje vzdálenou krajinu.

Zvedl se a pokračoval v cestě zpátky domů.

Svívalo, když se dostal na známou stezku vedoucí k jeho chatrči. Kameny v písku už ho nechávaly klidným.

Vtom se zničehonic zastavil. Začal se rozhlížet na všechny strany.

Vždyť tady přece...

Klesl na kolena. Sepnul ruce.

Na místě, kde ještě před necelými dvěma dny stával Margasův srub, nebylo nic. Ze země netrčel žádný trám, žádná jáma nebo alespoň torzo plotu. Zelená tráva kolem nebyla ani ušlapaná, vypadalo to, jako by Margas a jeho srub nikdy neexistoval. Lugnit se nepletl; určitě šlo o stejnou cestu. Byl si tím jistý.

Do prachu mezi skřetovými koleny skanula slza. Poté druhá.

Pomalu vstal, neodvažoval se v sobě živit naději, že se Margas schoval někde poblíž.

Zmizel. Zmizel, stejně jako moje dětství, pomyslel si Lugnit.

Můj příběh není dost silný.

Šoural se loudavým krokem dál.

Jakmile spatřil svůj domek, chabě se usmál. Ale domku něco chybělo. Nemohl přijít na to co, ačkoli přemýšlel vpravdě úporně. Pomalu se dobelhal až k verandě a žuchl sebou na zem.

Domek byl ve skutečnosti menší – chyběla mu sousední stodola – a chudší o pár detailů, jako jsou okapy, pár cihel z komína a taky něco málo okenic.

Za skřetovými zády se ozvalo zahoukání.

„Kde jsi byl?“

„Jak to myslíš, kde jsem byl?“ obrátil se k sově.

„Najednou jsi zmizel,“ zahoukala sova a poskočila na okenním parapetu.

„Šel jsem k elfům. Vždyť jsi mi sama řekla, ať tam jdu.“

„Já? Já ti nic takového neřekla. Proč bych to dělala?“

„Ale řekla, to kvůli těm kamenům.“

„Kamenům?“

„Jo. A kde je vůbec Margas?“ ptal se Lugnit, doufaje v dobré zprávy.

„Margas? Kdo je to Margas?“

„Margas je troll. Můj kamarád!“ vzlykl skřet.

Sova se na něj podívala účastným pohledem.

Škrábání ustalo. Lugnit si na něj už téměř zvykl. Polekaně vyskočil.

Náhle se ozval nový zvuk znějící jako kdyby velikánský obr roztrhl pole nebo řadu stromů. Svět zapsaný na stránkách se trhal na kusy.

Sova zahoukala.

Lugnit se otočil, aby se jí na něco zeptal, ale okenní parapet byl prázdný. Po sově nezbyly ani stopy v prachu.

Otevřel dveře chatrče a vešel dovnitř. Zůstal stát v otevřených dveřích a s pusou dokořán zíral na vnitřek svého domku. Nebo alespoň na to, co mělo být vnitřkem. Chatrč byla jen pouhou slupkou. Zdi byly absurdně tenké, prkna podlahy zmizela – místo nich tu byla jen udusaná hlína; postel i skříňe, vše se ztratilo. Lugnitův domek připomínal papírovou vystřihovánku.

Šokovaný skřet vycouval ven a sedl si tiše stranou. Za chvíli si lehl na bok a schoulil se do klubíčka. Dal se do pláče.

Svět se dál zmenšoval, strany se trhaly a oheň je polykal.

„Ale proč?! Proč?!“ vykřikl vzdorovitě a udeřil pěstí do země. „Proč není můj příběh silný?“

Po tvářích mu tekly slzy.

Zmizela jeho chatrč a spolu s ní i záhony zeleniny.

A najednou se doposud oddělené roviny, prostory, jež bývaly vždy nezávislé, spojily. Splynuly v sobě jako inkoust zamíchaný ve sklenici vody; či spíše budily dojem mince, která je otočena k pozorovateli oběma stranami, a on tak vidí současně rub i líc. Mezi loutky v příběhu se zapletl sám mistr loutkář.

Protože jsi klišé. Protože nejsem spisovatel.

Lugnit ničemu z toho nerozuměl. Oheň se blížil. Zaslechl zvuk trhaného papíru. Papíru, který končil odhozený v krbu v domě na předměstí.

Zamířil k poslednímu zdánlivě nedotčenému kousku země – ke kopci před sebou. Přidal do kroku, neboť plameny mu byly v patách. Začal zpívat píseň, ke které neznal slova, ale přesto mu vklouzla na jazyk pouhou chvíli před tím,

než je vyslovil. Zpíval falešně a melodie byla všechno jen ne melodická. Svými vrásčitými dlaněmi si utíral oči a díval se do prázdna před sebe. Nic jiného před ním nebylo. Jen blížící se plameny a za nimi prázdno.

„Proč?“ zeptal se tiše; smířený se svým osudem.

Protože nejsem spisovatel. Neumím psát. Ten příběh by stejně nikoho nezajímal.

Lugnitův svět se rozpadl na maličké kousky popela v krbu v obývacím pokoji. Za pár dní je nikdo nerozeznal od popela z letáků a starých úctenek.

JAN KONEČNÝ
KAMENY

Ilustrace: Jan Konečný

Twitter [@KingOfRocket](https://twitter.com/KingOfRocket)
www.facebook.com/spisovateljankonecny
www.jankonecny.cz